

UPRAVA I UREDNIŠTVO: ZAGREB, ILLICA BROJ 31 III. KAT.
RUKOPISI SE NE VRACAIU.

PRETPLATA: GODIŠNJE K 120, POLUGOD. K 60, ČETVRTOOD
K 30, POJEDINI BR. 4 K. — IZLAZI TRI PUT MJESEČNO.

U oči izbora za zagrebačko gradsko zastupstvo

U izbornom proglašu, što ga je izdalo izborni odbor zagrebačkih svjesnih Židova, razloženo je njihovo stajalište, motivi, koji ih nukaju na samostalno istupanje i smjernice, koje ih vode, kad ulaze u izbore, e da sebi izvojšte saradnju u javnom radu za dobro i grada i države.

Mi sa svoje strane sadržaju toga izbornoga proglaša nemamo što da dodamo.* — Iz proglaša i iz imena kandidata jašno se vidi, da se i ovaj kao i prošli putu išlo za tim, da se ujedini čitavo svjesno židovstvo, to jest ono, koje radosno afirmira svoju židovsku individualnost, u harmonijskom, dostoјnom, jednovitom istupanju. Niti ulaze u ove izbore cijoniste kao takovi, niti im je listina cijonistička. Svakome, koji išta zna o cijonističkom programu, to je unapred jasno. Cijoniste ide jedino zasluga, da su i ovdje kao i u svemu savremenom židovstvu budioci i pokretaoci. Ulazeći u izbore mi smo unapred znali, da ćemo biti izvrgnuti napadajima s polja i iznutra i mi smo na to bili spremni. I naša nežidovska okolina i naša židovska sredina — ova potonja više nego prva — treba vremena dok se privikne na fakt svjesnog isticanja židovske individualnosti.

Bit će korisno, i nas i drugih radi, da se malo pozabavimo s antisemitizmom dvaju frontova, koji se bojovan pojavio, tek što su zagrebački Židovi predali svoju židovsku listu kandidata za gradske izbore. Jedan je front front g. Stjepana Radića, predsjednika Hrvatske seljačke republikanske stranke i vodja Hrvatskoga bloka, drugi zagrebačkih asimilanata.

G. Stjepan Radić našao je zgodnim, da se Židovima zaprijeti antisemitizmom čina tvrdeći, da je istup Židova kod ovih izbora uperen protiv Hrvata. G. Radić prema novinskim izvještajima nije potanje razložio, u čemu bi sastojao taj antisemitizam čina. Mi ovdje ne mislimo zazivati zaštitu državne vlasti protiv ovih prijetnja, već s mirom, koji

daje ustaljenost uvjerenja, možemo da se pozovemo protiv g. Stjepana Radića na njega samoga.

Pretpoštavljamo pri tome, da g. Stjepan Radić ima smisla za samosvijest i ponos i drugih, za mirnu samosvijest, koja se ne da uzdrmati zastrašivanjem. G. Radić je antisemita. U tome bar ne će mu ni najzagriženiji protivnik poreći, da je ostao sebi dosljedan. Pred mnogo godina on je na osnovu knjige rasnog antisemite ponijemčenoga Engleza Chamberlaina dao svoj teorijski antisemitski credo. On je tu razlagao s antisemitskoga gledišta zasebnost židovske rase, dakako u rdjavom smislu, kao opreku indogermanskog rasi. Za cijelo tada nije došao ni na pomisao da negira etničku zasebnost židovstva, što više, on je htio čudoredno i kulturno da postavi oštar medjaš izmedju Židova i indoevropskih naroda. Nije ovdje mjesto, da se bavimo sa Chamberlain-Radićevim razlaganjem. Ali g. Radić u svojoj političkoj borbi rado se poziva na zapadne demokracije. Bitnost toga zapadnog demokratizma, bar u teoriji, jest: samoopredjeljenje naroda, zaštita narodnih i vjerskih manjina u svakoj državi. Reklo se, a tako je valjda i g. Radić govorio, da je propast austro-ugarske monarhije bila čudoredni kategorički imperativ baš zato, jer su gospodovni narodi te monarkije gušili svaku mogućnost slobodnog razvijanja drugih nacija. I mi smo mislili, da g. Radić, dosljedan svojemu poštovanju zapadnih demokracija, mora imati puno razumijevanja za htjenje Židova, da afirmiraju svoju individualnost. Jer te zapadne demokracije ne samo posvojim državnicima nego još više posvojju kulturnoj eliti i po svome proletarijatu smatrali su, da je jedna od njihovih dužnosti, kad pristupaju likvidaciji rata, da riješe židovsko pitanje. Kako su one to htjele da provedu, to je poznato: osnutak židovske narodne domaje i slobodni gradjanski i narodno-kulturni razvitak Židova u zemljama svoga prebivanja. I antisemitizam i usvajanje postulata zapadnih demokracija po g. Radiću opravdavali bi dakle

očekivanje, da g. Radić mora imati puno razumijevanja za afirmaciju židovske individualnosti. Ako se ne varamo, g. je Radić nekad osjećao mnogo simpatija za Masaryka, a naročito za češki narod. Ovaj narod, valjda najkrepči i najsamosvijesniji od slavenskih naroda bivše austro-ugarske monarhije, vodjen umovima jednoga Masaryka i Beneša, dao je u povodu posljednjeg cijonističkog kongresa, koji se održao u Karlovim Varima, u zvanično-državničkoj i u nezvaničnoj formi izražaja ne samo poštovanju nego i odobravanju težnjama židovskoga naroda. Pozdravne poslanice predsjednika republike Češkoslovačke i njezine vlade, pored zvanične poslanice vlade Velike Britanije, dale su cijonističkom pokretu i ovom prilikom značaj medjunarodno priznatog faktora. Da ne spomenemo češkoslovačku poštu, koja je u danima cijonističkoga kongresa prebiljevala češkoslovačke marke na listovima sa kongresa jevrejskim pečatom. Ovako postupa jedna napredna demokratska republika.

I nikome nije palo na um u svim tim zapadnim demokracijama, da svjesno naglašavanje židovske individualnosti smatra oprečnim državnim interesima. Pa ako g. Radić tvrdi, da je istupanje zagrebačkih Židova akt protiv Hrvata, onda mi to moramo svesti ne na principe zapadnih demokracija, nego na demagošku mržnju, koju dobro pamtimmo iz vremena vlasti bečkih kršćanskih socijala. Ovako govoriti danas znači, da se još nije izlijječila predratna mentalnost jedne propale države, koja je nazrijevala veleizdaju, kad njezini mali narodi htjedoše da očuvaju i razvijaju svoju individualnost. Riječi g. Radića mogu se razumijeti samo kao riječi mržnje i pokušaj zastrašivanja u partijskom interesu, kako bi se Židovi pod pritiskom straha prisilili, da se odreknu svoje listine i da povećaju broj mandata listini, kojoj je nosilac antisemita g. Stjepan Radić. Ali mi Židovi danas, poučeni iskustvima, znamo, da antisemitizam ne jenjava time, ako gajeći svoje dostojanstvo ropski služi-

mo i onome, koji nam pljuje u obraz. Ako išto a to bi baš izjave g. Radića bile kadre da uvjere Židove o potrebi, da sami sebi biraju branioce. Bila bi doista i groteskna i sramotna pojava, kad bi se Židovi dali zastrašiti, i glasanjem za listinu g. Radića, u kojoj nema nijednog Židova, povjerili svoju zaštitu g. Stjepanu Radiću. Toliko je i zadnji Židov, kome je još ikako do njegova židovstva, postao samosvijestan, da neće dati glasa čovjeku, pa bila njegova moć nad duhovima kakogod velika, koji mu se prijeti pogromom. U ostalom čemu o tome duljiti? Ako riječi g. Radića nijesu bile demagoško sredstvo zastrašivanja u interesu stranačke listine, onda su izljev šovenstva, koje još danas neće da shvati, da afirmacija vlastite narodnosti ne znači protivština protiv drugih i da napredak čovječanstva sastoji jedino u skladnoj saradnji svih naroda uz čuvanje vlastite individualnosti svakoga. Trajat će dabome još dugo, dok ta svijest prodre i dok se općenito bude propovijedala ljubav namjesto plemenskih, narodnih i vjerskih mržnja. A mi Židovi čekat ćemo još dok ne nastane novo pleme, u kom neće naći odziva riječi mržnje i šovenstva. I Židovi će grada Zagreba s onim mirom, koji je svojstven samosvijesnim ljudima, znati dati dolični odgovor na izazov g. Stjepana Radića. Odgovor, koji će uvjeriti javnost, da nema više posla s helotima, koji su za volju jedne varave tolerancije, spremni cijelivati bić, koji se zavitlao protiv njih.

*

Drugi je front onaj ekstremnih assimilanata, koji vjerojatno ni sami ne znaju, što ih veže uz židovstvo. Tridesetiti potpisa židovskih imena protestovalo je protiv »cijonističke« listine. Ti protestanti pozvali su nosioca židovske listine, da se odrekne časti predsjednika zagrebačke židovske općine, časti, koju mu nijesu dali oni, već koja mu je dana protiv njih, za to, što se drznuo, ne pitajući njih, stati na čelo židovske listine. Bilo je to, kako jedne novine javljaju u brojno posjećenoj skupštini, za koju mi znamo, da je u njoj bilo dvadeset ljudi.

Znadu li ta gospoda, što su time postigla? Svaki puta, kad se svjesni Židovi aktiviraju, uvijek jedna te ista šačica ljudi, za koje se inače ne bi znalo, da imaju kakav interes u židovskom pogledu, održaje konventikle i kuša podmetati nogu. Neka se ne varaju: nema nikoga, koji to ne bi smatrao posljedkom straha, a ne zabrinutosti za židovstvo. S njima židovstvo nikako ne računa baš tako kao što i oni, uz dva tri časna izuzetka, jedva imaju veze sa židovstvom. Kojeg li prizora! G. Radić se grozi, a šačica »Hrvata ili Jugoslavena Mojsijeve vjere« opominje neka sebi za Boga ne biramo svoje branitelje. Ko su ti ljudi? Većinom pristaše onoga bloka, koji danas vodi g. Stjepan Radić. Velikim dijelom ljudi, koje je jednodušno nepovjerenje zagrebačkih Židova najutrilo iz predstojništva židovske općine. Evo ih i opet: sva tri predsjednika i njihovi najvjerniji, gdje

pozivaju danas predsjednika općine, muža, kojega je jednodušno povjerenje zagrebačkih Židova stavilo na čelo njihove općine, muža nađasve integra i svakom žilicom Židova, da odstupi, jer tako hoće šačica najurenih. Taj gest može da izazove samo porugljiv smiješak. To su ljudi, koji još uvijek misle, da je jedna oligarhija samozvanih reprezentanata gornjega sloja u židovstvu pozvana da govori u ime Židova. A kad pogledamo listinu tih protestanata, mi nailazimo na imena ljudi, koji se inače nikad, doslovce nikad, ne spominju da su Židovi makar sa malo »ž«, već onda, kad valja »spašavati« židovstvo od židovstva. Danas daje »duševnu« notu toj šačici čovjek, koji se evolucijonirao od cijoniste u Jugoslavena pa u komunistu i propovjednika hrišćanskog evandjelja, da na kraju sekundira g. Stjepanu Radiću. Ne govori li možda iz tih ljudi jedan atavizam židovskog podrijetla, kad je u pitanju njihov strah »svetoga egoizma«. Doista, i njih vežu u jedno zajednički interes, ali ne interes židovstva. Mi se ne ćemo osvrnati na njihove ispade na njihovim sastancima. Oni su imali obraza govoriti o dotepercima, oni su na svjesni dio Židova iz svoga duševnoga preobičaja sasuli ordinarnе pogrde na usta svoga duševnoga lidera. Doista, lijep pendant govoru g. Radića! Da nismo s njima već odavna obračunali, mi bismo to trebali sad da činimo. Koje li drskosti te se dvadesetak ovakovih Židova, židova ad hoc, preostatak iz minulih vremena, kuša da nametne javnosti kao neki predstavnici židovstva. Uzalud im skupljanje potpisa, jedva će ih smoći stotinu, a Židovi grada Zagreba samo će im ponova dokumentirati svojim glasanjem, da su s njima konačno obračunali. I zato možemo da pređemo preko njih mirno na dnevni red. Sve će manje bivati u nas ljudi, koji ne prežu ni od denunciranja svoje braće, nebraće. Antisemitizam ove šačice ljudi, koji svoju zadaću vide u tome, da indirektno pomažu g. Radića, a ne nalaze ni jedne jedincate riječi protiv njega, dovoljno ih opredjeljuje kao absolutno negativni elemenat u židovstvu i nama može biti samo žao, ako i Židovi sa iskrenim i dobrim židovstvom, zastrašeni po njima u istoj mjeri kao po g. Radiću, zaborave, što su dužni svoje dostojanstvu.

Dvjema frontama, mi smo izvrgnuti. Od jedne i druge štiti nas sklop naše samosvijesti i ponosa: od protivnika, koji nam otvoreno u lice dobacuje svoju mržnju, i od protivnika, koji nam u ledja odapinje svoje tuže i polomljene strijelice. Mi se ne damo ni od jednih ni od drugih smesti. Ni prijetnje, ni židovski defaitizam, ni mržnja, ni denunciranja, ne će nas skrenuti s puta, koji smo pronašli dobrim.

Naše novinstvo i istup Židova

Samostalno istupanje svjesnih židovskih gradjana posebnom listinom izazvalo je komentarisanje naših novina, koje niže donosimo bez komentara:

»Slobodna Tribuna« u broju od 6. o. mj. piše:

Radićeva harangua. U svom agitacionom govoru u Apolo kinu Stjepan Radić je velikom oštrinom napao Židove, što su istakli posebnu listu, i prijeti čak da se ta »drskost« neće lako moći mimoći. Šta hoće Radić? Hoće li pogrome? Hoće li da vrši teror nad gradjanima?

Izborni zakon je proporcionalan. Svakog grada gradjana, koja misli da može postići bar jedan količnik, ima pravo da postavi svoje kandidate, a po zakonu mora postaviti potpunu listu. Nije dakle i ne može biti nikakva provokacija, ako i Židovi istaknu svoju listu. Svako je dužan poštovati slobodu svakog uvjerenja. Ili je to možda ona kulturna i mirovorna sloboda, koju Radić sprema u svojoj republici? Valjda se ne ćemo vraćati u srednji vijek ni u Horthyevu Madjarsku ni u černosotske pogrome. A dobro je da se zapamtiti, ko je začetnik ove harangue.

»Riječ« od 6. o. mj. donosi ovu bilješku:

Iz hrvatskog bloka provejava svježi antisemitski duh. Unio ga je Stjepan Radić. Tako dolazi blok do antisemitizma, ma da se u njemu nalaze sljedbenici Židova Josipa Franka. Isto je jedan više od mnogih logičnih saltomortala bloka. Prema jučerašnjem »Hrvatu«, Radić je »oštrim riječima osudio Židove i rekao da im treba dolično odgovoriti činom«. (Oho, odakle pogromi). Tako dakle izgleda »mirovorna republika« na djelu. Zbilja, lijepi »apoštoli«!

Da bude stvar još ubavnija, i zabavnija, napada »Hrvat« od 7. o. mj. dva Schicka, svojega »benefaktora iz Tipografije«, jer je u bečkim novinama iznio da je naša vlada dopustila židovima da održe svoj kongres u saborskoj dvorani.

Karakteristično je da blokaši nemaju ni jednoga Židova na svojoj listini. Kako se to svidja dru. Siebenscheinu, članu Hrvatskog Bloka?

»Hrvat« od 6. o. mj. uvrstio je ovu izjavu:

Protiv cionista. Primamo: »U svoje ime i kao mandatari velikog broja svojih sumišljenika, dajemo ovu

izjavu:

Osudjujemo akciju zagrebačke cionističke grupe, što je za naredne gradske izbore istupila sa posebnom svojom kandidatskom listinom. Izjavljujemo, da s tom listinom nemamo ništa zajedničko, jer je po našem uvjerenju Židovima Hrvatima, odnosno Jugoslavenima, mjesto samo u kojоj od hrvatskih, odnosno jugoslavenskih stranaka.

Pozivljemo stoga sve svoje sumišljenike, koji su poput nas protivni židovsko-nacionalnom smjeru, da kod predstojećih gradskih izbora ne glasuju za cionističku listinu, već da glasaju svaki za listinu političke stranke svoga povjerenja.

U Zagrebu, 4. prosinca 1921.

Dr. Robert Siebenschein.

Dr. Rudolf Rodanić.

Š. D. Aleksander.

Slavoljub Skopal-Sonnenberg.

Otto Stern.

Mirko Breyer.

Mirko Sarčević.

Viktor Raić.

Vilim Steiner.

Dr. Šandor Gorjan.

Šandor A. Aleksander.

Dr. Oskar Weiss.

S. Obersohn.

Dr. Oskar Kornicier.

Lavoslav Korvin.

Albert Švarc, inžinir.

Dr. Milan Brichta.

Dr. Milan Marić.

Lavoslav Wasserthal.

ŽIDOVI UPAMTITE!

Samo židovski muževi u gradskom zastupstvu htjet će da zastupaju uz gradske i Vaše interese!

Samo židovski kandidati prožeti su jedino voljom za pozitivnim radom u korist grada, nevezani uz bilo koju političku stranku!

Stoga:

Izbornici Židovi i Židouke!

U nedjelju svi na biralište!

Glasujte svi za listinu 5:

dr. Kon Hugo!

Leo Kronfeld.
Dr. Ivo Stern.
Dr. Bogdan Njemčić.
Dr. Josip Fuchs.
Dr. Žiga Švarc.
Izidor Rodanić.
Hinko Schwarz.
Adolf Löbl.
Ljudevit Kirschner.
Antun Goldschmiedt.
Emil Schulhof.
Dr. Miroslav Lackenbacher.
Rudolf Bernstein.
Ervin Weiss.

»Riječ od 7. o. mj. donosi izjavu asimilanata s ovim komentarom:

Donoseći ovu izjavu, ističemo samo to, da su Židovi, hoteći se orientirati prema nacionalnim strankama, dužni prikloniti se strankama, apsolutno lojalnima prema cijelokupnoj našoj državi. Nama je drag konstatovati, da se neki od gornjih potpisnika našli taj svoj put. No za sve ne možemo to reći. A bilo bi potrebno, i Židovima to ne bi zadavalo poteškoća, da se oni orientiraju ne piemenski, nego državno, u pravcu jugoslavenstva. Sto imaju Židovi. Nama je drag konstatovati, da su im je jasno kazao Radić na posljednjoj blokaškoj skupštini, gdje im se prosto zaprijetio činom pogromom. Židovi, koji se nalaze u Hrvatskom bloku trebali bi da dobro promisle, mogu li glasati za njegovu i Radićevu listinu, dakle za ljude, koji su proti ove države. Inače, mi rado pozdravljamo svaku akciju, za asimilaciju Židova našem cijelokupnom, jednom narodu, ali i njegovoj jednoj — državi.

»Riječ od 7. o. mj. pišući o izborima veli:

Neozbiljni nastup hrvatskoga bloka, a još više smušeni govori njegovih nosilaca liste zaprepastili su čitavu našu javnost. Bjesomučni, prevrtljivi demagog i protivnik »kaputaša«, Radić, misli, da je komunalna politika nabacivanje žestokih psovki i ispada punih namještene mržnje na sve one, koji neće da podupiru njegove ciljeve. Tobižnji »mirotvorac« grozi se pogromima ljudima druge vjere. Lijepo bi izgledala komunalna politika grupe, kojoj jedan Radić, demagog najgore vrste, daje ton. On hoće da zajaši Zagreb, da može pred neupućenim seljačkim pristašama pokazati, kako će u praksi izgledati gradovi i »gospoda«, koju on nastoji omrzniti seljacima, u njegovoј republici.

»Hrvat« od 7. donosi ovu vijest: Protiv cionističke liste držali su Židovi jučer u Grand-hotelu vrlo brojnu skupštinu. Skupština je jed-

nodušno osudila istup cionista u gradskim izborima i zaključila, da će od predsjednika židovske bogoštovne općine Kohna zatražiti, da odstupi.

Raspustena skupština izbornika Židova

U četvrtak 8. o. mj. održana je u »Union« kinu skupština izbornika Židova. Dvorana bila je dupkom puna židovskih izbornika.

Za govora dra. Aleksandra Licha, koji je u tom času mirno i otmjeno podvrgao kritici antisemitski ispad Stjepana Radića na prošloj izbornoj skupštini Hrvatskog bloka, ušla je u dvoranu jedna grupa blokaša, koja je raznim poklicima i opstruktivnim pjevanjem hrvatske himne onemogućila održanje nastavka skupštine.

Ma da nastup blokaša nije imao protužidovskog značaja (blokaši su radi zabranjene njihove skupštine razjurili sve izborne skupštine toga dana), došlo je uslijed nadvikivanja s obih strana do zaglušne buke, usred koje je prisutni redarstveni povjerenik skupštine raspustio.

Svi prisutni razišli su se aklamirajući s jedne strane dra. Kona i židovske kandidate, s druge strane Stjepana Radića.

Sa zadovoljstvom mogli smo ustaviti, da se uslijed ovog incidenta još više učvrstilo raspoloženje Židova da glasuju za listinu kandidata Židova.

Kako se vrši izborni pravo?

Upozorenje izbornicima.

Naredba o izbornom redu propisuje tačno formalnosti, kojih se svaki izbornik mora bezuvjetno strogo držati kod vršenja izbornog čina, jer mu inače glasanje neće biti valjano.

Upozorujemo s toga izbornike na sljedeće:

1. Svaki izbornik mora prigodom glasanja imati kod sebe izbornu iskaznicu. Izborne iskaznice moraju biti po gradskom poglavarnstvu dostavljene svakom izborniku, te nose njegov redni broj u izbornoj listini, njegovo ime prezime i zanimanje, kao i njegov stan. Tko iz bilo koga razloga ne dobije iskaznice ili je izgubi, može svaki dan kao i na dan izbora dobiti duplikat iskaznice za vrijeme uredovnih sati na gradskom poglavarnstvu u sobi broj 41. Glasati može izbornik i bez iskaznice, ako dokaže identičnost svoje osobe is-

pravama ili putem dva vjerodostojna svjedoka, odnosno ako dva člana izbornoga povjerenstva utvrde, da on doista imade glasati na tome biralištu.

2. Glasanje je tajno. Glas se sa glasnicom, koja ne smije da sadrži osim broja kandidatske listine i imena prvega kandidata dotične listine, ništa drugo. Na GLASOVNICI NE SMIJE DA BUDE NISTA NAPISANOG ILI PRECRTANOG, jer se takova glasovnica neće uvažiti. Glasovnica za našu kandidatsku listinu mora stoga da glasi ovako:

5
Ron Hugo dr.

Upotrijebite stoga glasovnicu, što smo Vam je priposlali.

3. Glasovnica se mora uložiti u kupertu, istu zlijepiti i tako predati predsjedniku izbornog odbora na odnosnom biralištu, nakon što je isti u izbornoj listini našao ime dotičnog izbornika i zabilježio, da je potonji odglasao.

4. Izbori obavljaju se na više birališta i to po abecednom redu. Na izbornoj iskaznici je označeno biralište, na kome ima pojedini izbornik da glasuje. Na drugom, nego u izbornoj iskaznici označenom biralištu ne može pojedini izbornik da glasuje.

Preporučamo izbornicima, da prigodom izbora imadu kod sebe bilo kakav dokumenat, koji dokazuje njihov identitet.

Oznaka birališta

1. Ulica 23. listopada 1847. broj 5 (gradska vijećnica), I. kat, lijevo, sobe broj 41: Slovo A i B do prezimena »Barberić«.

2. Ista zgrada, prizemno, sobe br. 17 (gradska blagajna): Slovo B od prezimena »Barbić« do prezimena »Bifflić«.

3. Katarinski trg broj 5, prizemno: Slovo B od prezimena »Biga« do prezimena »Brdek«.

4. Katarinski Trg br. 5, I. kat: Slovo B od prezimena »Breber« do kraja i slovo C od prezimena »Ciboci«.

5. Opatička ulica broj 22, prizemno: Slovo C od prezimena »Cicač« do kraja i slovo Č i Ć.

6. Kaptol broj 16, prizemno desno: Slovo D do prezimena »Duh«.

7. Kaptol broj 16, prizemno lijevo: Slovo D od prezimena »Duhaček« do kraja. Slovo E i F do prezimena »Foršner«.

8. Palmotićeva ulica broj 16, prizemno: Slovo F od prezimena »Fortil« do kraja i slovo G do prezimena »Gjulić«.

9. Palmotićeva ulica broj 16, I. kat: Slovo G od prezimena »Gjumbić« do prezimena »Grivičić«.

10. Petrinjska ulica 32, I. kat: Slovo G od prezimena »Grižeta« do kraja i H do prezimena »Herc«.

11. Zrinjsk trg broj 5, I. kat: Slovo H od prezimena »Herceg« do prezimena »Hrenović«.

12. Bogovićeva ulica broj 7, prizemno: Slovo H od prezimena »Hrestak« do kraja, slovo I i J do prezimena »Janjanin«.

13. Gundulićeva ulica broj 28, prizemno: Slovo J od prezimena »Janjatović« do kraja.

14. Gundulićeva ulica broj 28, I. kat: Slovo K do prezimena »Kleinhaus«.

15. Samostanska ulica broj 24, prizemno, dvorište: Slovo K od prezimena »Kleinheinz« do prezimena »Korošec«.

16. Samostanska ulica br. 24, prizemno lijevo: Slovo K od prezimena »Korotaj« do prezimena »Kras«.

17. Samostanska ulica br. 24, prizemno desno: Slovo K od prezimena »Kraščić« do prezimena »Kušenić«.

18. Wilsonov trg broj 4, I. kat: Slovo K od prezimena »Kušer« do kraja i slovo L do prezimena »Lončar«.

19. Mažuranićev trg broj 26, prizemno: Slovo L od prezimena »Lončarić« do kraja i slovo M do prezimena »Mareković«.

20. Trg 29. listopada 1918., broj 3, prizemno: Slovo M od prezimena »Marelić« do prezimena »Merkaš«.

21. Savska eesta broj 7, I. kat: Slovo M od prezimena »Merkelj« do prezimena »Mokrović«.

22. Vojnička ulica broj 2, prizemno desno: Slovo M od prezimena »Mokušek« do kraja i slovo N.

23. Vojnička ulica broj 2, prizemno lijevo: Slovo O i P do prezimena »Pavlaković«.

24. Vojnička ulica broj 2, I. kat: Slovo P od prezimena »Pavlas« do prezimena »Pichler«.

25. Trg 29. listopada 1918., broj 9, prizemno: Slovo P od prezimena »Pick« do prezimena »Postružin«.

26. Trg 29. listopada 1918., broj 9, prizemno lijevo: Slovo P od prezimena »Postružnik« do kraja, slovo Q i R do prezimena »Rahija«.

27. Trg 29. listopada 1918., broj 9, I. kat: Slovo R od prezimena »Raić« do prezimena »Rumac«.

28. Ulica »A« broj 1, prizemno desno: Slovo R od prezimena »Rumbak« do kraja i slovo S do prezimena »Simon«.

29. Ulica »A« br. 1, prizemno lijevo: Slovo S od prezimena »Simončić« do prezimena »Steiner«.

30. Ulica »A« broj 1, I. kat: Slovo S od prezimena »Steinhardt« do kraja i slovo Š do prezimena »Šebešić«.

31. Medulićeva ulica broj 33, prizemno desno: Slovo Š od prezimena »Šibre« do prezimena »Špiranec«.

32. Medulićeva ulica broj 33, prizemno lijevo: Slovo Š od prezimena »Špirk« do kraja i slovo T do prezimena »Todorović«.

33. Medulićeva ulica broj 33, I. kat: Slovo T od prezimena »Tokar« do kraja i slovo U.

34. Krajiška ulica broj 9 (dječačka škola), prizemno: Slovo V do prezimena »Vranetić«.

35. Krajiška ulica broj 9 (djevojačka škola), prizemno: Slovo V od prezimena »Vranjican« do kraja i slovo W.

36. Krajiška ulica broj 9, dvorište: Slovo Z i Ž.

**Vunene tkanine
Platnena roba
čajcarski voili
i batisti**

M. BAUER

Tekstilna roba na veliko

Ilica 39 - Zagreb - Ilica 39

Uzorke šaljem po želji

Asbestni skrijlevac
cement, vapno, opeke,
betonsko gvožde, traverze
i sav gradjevni alat, te materijal
prodaje na veliko:

„GRADIVO“ trgovacko društvo za
promet gradjevnim i
tehničkim materijalom
ZAGREB Bogovićova ulica br. 3
Telefon 11-27

Veliko skladište:

Pliša, moquette,
Tkanina za pokrov, Štrica, Štrone, Šeders,
Gradla za madrace i rolete,
Juče platna češulje, svil
tafelarskih potrepština
nudja uz najniže cijene
J. OMERZO I DRUG, ZAGREB,
Petrinjska ulica broj 3, dvorište,
telefon broj 21-83

Instalacioni zavod

za ugradnju električnih centrala, električne rasvjete, telefona i telegrafa

Milan freiberger

Bakačeva 5 Zagreb Bakačeva 5

PAPIRA

PISAČEG I RISACÉG PRIBORA

za preprodavace na veliko i najjeftinije uz brzu, točnu i solidnu pedvorbu, može se dobiti kod

MERKUR

D. D.

veletrgovina i konfekcija papira
Telef. 17-95 - ZAGREB - Ilica br. 31.

Brzojavni naslov: PAPMERKUR

Podružnica:

Beograd, Kralja Petra br. 70

Tražite cijenik badava

**CENTRALNA ESKOMPTNA I MJENJAČNA
ILICA BROJ 26.**

BRZOJAVNI NASLOV:

BRODBANKA

PODRUŽNICE: BROD NA SAVI

PRIČUVE PREKO K 45.000.000

**BANKA D. D.
U ZAGREBU**

DIONIČKA GLAVNICA K 50.000.000

TELEFONI: { RAVNATELJ. 8-78
BLAGAJNA 15-30

PODRUŽNICE: OSIJEK, ĐAKOVO

ULOŠCI PREKO K 20.000.000

PRIMA: uloške na knjižice i u teku-
ćem računu uz najbolji ka-
matnjak. Novi ulošci vraćaju se odmah
bez otkaza.

OBAVLJA: sve burzovne poslove,
kupuje i prodaje devize,
valute i efekte, izvršava sve naloge brzo
i kulantno.

DAJE: mjenbene i kontokorentne vje-
resije, finansira trgovacke i in-
dustrijalne poslove uz najpovoljnije uvjete.

PRODAJE: uz dnevni tečaj doznake,
isplate i akreditive na
sva mesta u inozemstvu, a naročito na
Wien i Prag.